

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Наташа Янова

относно конкурс за заемане на академичната длъжност **професор** по **музикално-сценична режисура** в направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, обявен в Държавен вестник, бр. 78 от 21.09.2018 г. за нуждите на катедра *Музикално-сценично изкуство* към НМА „Проф. Панчо Владигеров“

Кандидат: доц. д-р Виолета Горчева

Единственият кандидат, подал документи за участие в обявения конкурс, е доц. д-р Виолета Горчева, преподавател по музикално-сценична режисура, актьорско майсторство и сценична реч в НМА.

Завършила е актьорско майсторство за драматичен театър в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ и музикално-сценична режисура в НМА „Панчо Владигеров“. Защитава докторат през 2007 г., доцент по музикално-сценична режисура от 2012 г.

Представеният комплект документи и материали е в съответствие с публикуваната обява за конкурса, със *Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника на НМА за прилагане на ЗРАСРБ*. Кандидатът отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в Област 8: Изкуства (от ППЗРАСРБ).

Хабилитационният труд на доц. д-р Виолета Горчева обединява три нейни авторски музикално-сценични постановки – мюзикъла „Достатъчно“, „Така ли прави всяка жена?“ (музикално-театрална творба, жанрова определена като „метаморфоза“) и мюзикъла „Малкият принц&Пътуването на Розата“. Премиерните спектакли са съответно на 29 и 30 април 2014 на сцената на Държавния музикален и балетен център (копродукция с театъра), на 21 и 22 май 2015 в Голямата зала на НМА и на 31 май и 6 юни 2018 на сцената на Държавния музикален и балетен център (репертоарна негова постановка през юбилейния му сезон *100 години професионална оперета*). И трите опуса, режисирани от Горчева, са нови, техните либрети, сценарии и музикални номера са авторско дело на съвременни творци. В този смисъл режисьорската ѝ работа не е имала модели при постановките (каквито имат режисьорите на традиционно репертоарни музикално-театрални спектакли).

Това, което обединява спектаклите, давайки възможност на постановчика да отговори със свой детайлно изведен и изграден режисьорски подход, е тяхната интертекстуалност, прехвърлянето на мостове към канонично утвърдени в идейните си послания класически произведения. „Метаморфоза“ при „Така ли прави всяка жена?“ означава смесване на сюжетната опора върху „Слугинята-господарка“ от Перголези със заглавието на Моцарт и либретната препратка към Пигмалион (Бърнард Шоу? „Моята прекрасна лейди“?) и показва определени търсения по посока на смислови преплитания и отъждествявания. „Малкият принц“ оплита Екзюпери, „Уестсайтка история“, „Кабаре“, „Оливър Туист“, разчитайки на многопластово тълкуване, което да отключи познати представи и да въздейства чрез нравствено-ценностна свързаност.

В режисьорската си интерпретация Горчева стъпва тъкмо върху каптираният из множество извори внушения. На тях тя е трябвало да придаде

художествена форма – и го е направила сценично чрез една смислово натоварена стереометрия, разположила протагонисти и групи в „звучаща“ подобно на *soli-tutti* оркестрация. В този ансамблов строй режисьорката е заложила на също така музикалния в генезиса си сценичен контраст между кинетика и статика, съответен и релевантен на музикалната партитура. И трите постановки се отличават с режисьорско мултиплициране на значенията, с разширяване на смисловия обем, с извеждане на символи и алегии, с акцентирание върху онова *moralité* с корени в едноименния дидактичен жанр на Късното Средновековие, чиято централна тема е противодействието на Доброто спрямо Злото.

Извън основния си хабилитационен труд Горчева представя режисирани от нея постановки на „Царицата на чардаша“ от Калман, „Службогонци“ от Парашкев Хаджиев, „Измаменият кадия“ на Глук. Като преподавател в НМА тя работи не със завършени и изградили творческия си облик професионалисти, а с обучаващи се студенти, което поставя допълнителни педагогически и методически изисквания към режисьора.

Дългогодишната педагогическата работа на Виолета Горчева в катедра „Музикално-сценично изкуство“ е изключително успешна и твърде важна за учебната дейност на Академията.

Въз основа на художествените постижения на авторската режисьорска работа на Горчева и приносното ѝ педагогическо дело, доказано чрез осъществявания сценичен път на нейните възпитаници препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да предложат на Факултетния съвет на Вокалния факултет към НМА доц. д-р Виолета Горчева да заеме академичната длъжност „професор“.

